

ZJEDNOCZONE CIAŁO CHRYSYUSA

SOBOTA (PO POŁUDNIU) — 5 sierpnia

STUDIUM BIEŻĄCEGO TYGODNIA: Ef 4,1-16; Flp 2,3; Ps 68,19; Dz 2,1-47; 1 Kor 12,4-11.27-30; Iz 5,4.

TEKST PAMIĘCIOWY: „I On ustanowił jednych apostołami, drugich prorokami, innych ewangelistami, a innych pasterzami i nauczycielami, aby przygotować świętych do dzieła posługiwania, do budowania ciała Chrystusowego” (Ef 4,11-12).

Jedna z bajek greckiego bajkopisarza Ezopa, żyjącego w szóstym wieku przed Chrystusem, nosi tytuł *Brzuch i nogi* i w poetyckim przekładzie brzmi następująco:

*Raz brzuch i nogi tak się przemawiały,
Które by więcej w ciele znaczyć miały.
Rzekły nogi, iż większa jest w nich siła,
By i je, i ciężar także żołądka nosiła.
A żołądek na to: Baczcie zaś, przyjaciele,
Iż bez pokarmu siły w was niewiele²².*

Apostoł Paweł posłużył się porównaniem do ludzkiego organizmu w celu zilustrowania duchowej rzeczywistości. Podobnie jak to jest z ludzkim organizmem, także Kościół, który Paweł porównuje do ciała Chrystusa, składa się z różnych części o różnych funkcjach współdziałających ze sobą dla wspólnego pożytku. W Ef 4,1-16 Paweł ponownie stosuje metaforę organizmu, którą z powodzeniem zastosował wcześniej (zob. Rz 12,3-8; 1 Kor 12,12-31). Chrystus jest Głową Ciała, wyposażającą je w dary jednoczące ciało. Poszczególni członkowie Kościoła, korzystając z otrzymanych zdolności, przyczyniają się do dobra całości.

Użyty przez Pawła obraz zdrowego i harmonijnie działającego organizmu, pomaga nam zrozumieć Boży cel dla nas. Bóg pragnie, byśmy byli użytecznymi częściami zjednoczonego i produktywnego Kościoła Chrystusowego.

²² A oto prozatorski przekład tej bajki: „Brzuch i nogi kłóciły się o swoje znaczenie. Gdy nogi powtarzały, że tak górują siłą, iż dźwigają także żołądek, ów odparł: »Ej wy, gdybym ja wam pokarmu nie dostarczał, nie mogłybyście mnie dźwigać«” (Ezop i inni, *Wielka księga bajek greckich*, Kraków 2006, s. 71) (*przyp. red.*).

Przeczytaj Ef 4,1-16. Jak Paweł zachęca wierzących do budowania jedności Kościoła?

Paweł rozpoczyna drugą połowę *Listu do Efezjan* (rozdziały od 4. po 6.) poruszającym wezwaniem do jedności złożonym z dwóch zasadniczych części. Najpierw w Ef 4,1-6 wzywa wierzących, by zachowali oni „jedność Ducha” (Ef 4,3), okazując cechy służące jedności (zob. Ef 4,1-3). To wezwanie Paweł potwierdza poetyckim wyszczególnieniem siedmiu *jedności* (zob. Ef 4,4-6). Następnie w Ef 4,7-16 Paweł wskazuje zwycięskiego i wywyższonego Jezusa jako Źródło Łaski objawiającej się w tych, którzy przewodzą w głoszeniu ewangelii (zob. Ef 4,7-10). Apostoł opisuje, jak ludzie ci, wraz z całym Kościołem, przyczyniają się do zdrowia, rozwoju i jedności ciała Chrystusa (zob. Ef 4,11-16).

Na początku rozdziału Paweł uświadamia chrześcijanom, że powinni *postępować, jak przystoi na ich powołanie* (zob. Ef 4,1). Greckie słowo przetłumaczone jako *postępować* znaczy dosłownie *chodzić*. W tym kontekście obejmuje całe zachowanie i życie wierzących (zob. Ef 2,2.10; 4,17; 5,2.8.15). Mówiąc o powołaniu, Paweł ma na myśli powołanie do chrześcijańskiej wiary (zob. Ef 1,18; 2,4-6.13). Uświadamia współwierzącym, że ich obowiązkiem jest postępowanie w sposób służący jedności i odzwierciedlający Boży ostateczny plan (zob. Ef 4,9-10). Kładzie nacisk na praktykowanie zalet sprzyjających jedności (zob. Ef 4,1-3), takich jak pokora, łagodność i cierpliwość.

Przyjrzyjmy się tym zaletom.

Pokora, o której Paweł pisze w Ef 4,2, polega na tym, by uważać „drugich za wyższych od siebie” (Flp 2,3). Tak więc pokorę należy rozumieć nie jako negatywną cechę przejawiającą się zaniżaniem własnej wartości (zob. Kol 2,18.23), ale jako pozytywną cechę polegającą na docenianiu innych i służeniu im.

Łagodność (zob. Ef 4,2) można opisać jako „cechę polegającą na unikaniu wysokiego mniemania o sobie”²³. Oznacza ona także „uprzejmość, taktowość i potulność”²⁴.

Natomiast *cierpliwość* to zdolność znoszenia prowokacji i prób. Cechy te wiążą się z odrzuceniem egoistycznego wywyższania siebie i uznaniem wartości innych osób.

Pomyśl, jak pokora, łagodność i cierpliwość pomagają nam zachować jedność. Jak możemy się uczyć pełniej praktykować te zalety?

²³ Frederick Danker (red.), *Greek-English Lexicon of the New Testament and Other Early Christian Literature*, wyd. 3, Chicago 2000, s. 861.

²⁴ Tamże.

O jakich siedmiu *jednościach* wspomina Paweł w ramach opisu jedności Kościoła? Co chce przez to podkreślić? (Zob. Ef 4,4-6).

Lista siedmiu *jedności* sporządzona przez Pawła brzmi jak poezja i może być echem wczesnochrześcijańskiej pieśni śpiewanej przez wierzących w Efezie. Wspomniana lista rozpoczyna się od dwóch *jedności* wymienionych razem w Ef 4,4: „jedno ciało...” (Kościół jako ciało Chrystusa — zob. Ef 4,12.16; 1,23; 5,23.29-30) „...i jeden Duch”. Trzecia *jedność* to *jedna nadzieja* (zob. Ef 4,4; por. Ef 4,1), do której *powołani* zostali chrześcijanie.

Druga część listy zawiera trzy kolejne elementy: „jeden Pan...” (Chrystus), „...jedna wiara...” (treść tego, w co wierzą chrześcijanie — zob. Ef 4,13; Kol 1,23; 2,7; Ga 1,23; 1 Tm 4,1.6) i „...jeden chrzest” (Ef 4,5; por. Ef 5,26), a kończy się opisem jednego Boga i Ojca „wszystkich, który jest ponad wszystkimi, przez wszystkich i we wszystkich” (Ef 4,6).

Co Paweł chce przekazać przez ten poetycki opis Boga Ojca? Ze swej natury jako „Ojciec wszystkich” (Ef 4,6) Bóg jest Stwórcą. Druga część tego wersetu opisuje, jak po stworzeniu świata Bóg odnosi się do *wszystkich* — do wszystkiego, co stworzył. Paweł był daleki od błędu panteizmu (utożsamiającego przyrodę z Bogiem) czy panenteizmu (poglądu, iż świat zawiera się w istocie Boga, choć nie jest z nią tożsamy). Paweł podkreśla raczej transcendencję Boga (*który jest ponad wszystkimi*) oraz Jego aktywne panowanie (*przez wszystkich*) i Jego immanencję (*który jest we wszystkich*).

Zwróć uwagę na dwa fakty dotyczące jedności Kościoła (zob. Ef 4,1-6). Po pierwsze jedność jest częścią duchowej rzeczywistości zbudowanej na siedmiu *jednościach* i godnej zaakceptowania (zob. Ef 4,4-6). Po drugie jedność ma być przez nas gorliwie pielęgnowana i rozwijana (zob. Ef 4,3). Nierzadko przyjdzie nam płakać nad naszymi niepowodzeniami w realizowaniu tej jedności. Jednak bez względu na nasze niedociągnięcia powinniśmy się radować dziełem Boga w Chrystusie polegającym na jednoczeniu Kościoła wyrażonym w teologicznym pojęciu *jedności Ducha* (zob. Ef 4,3). Dzięki temu zostaniemy uzdolnieni do ponownego podjęcia trudnego dzieła rozwijania jedności z nowym przekonaniem, iż pełniąc je, uczestniczymy w dziele samego Boga.

Przeczytaj jeszcze raz Ef 4,4-6. Co czujesz, czytając te słowa? Jak powinny one wpływać na ciebie, skoro rozumiesz, co mówią one o naszej jedności w Bogu i z Bogiem przez Chrystusa?

„A każdemu z nas dana została łaska według miary daru Chrystusowego. Dlatego powiedziano: Wstąpiwszy na wysokość, powiódł za sobą jeńców i ludzki darami obdarzył. A to, że wstąpił, cóż innego oznacza, aniżeli to, że wpiery zstąpił do podziemi? Ten, który zstąpił, to ten sam, co i wstąpił wysoko ponad wszystkie niebiosa, aby napełnić wszystko” (Ef 4,7-10). O czym jest mowa w tych wersetach i co Paweł stara się podkreślić?

Paweł cytuje Ps 68,19: „Wstąpiłeś na wysokość, wiodłeś pojmanyh więźniów, nabrałeś darów dla ludzi, i najodporniejszych, Panie, Boże! przywiodłeś, aby mieszkali z nami” (BG). Werset ten przedstawia Boga Jahwe jako Zwycięskiego Wodza, który pokonawszy swoich wrogów, wstępuje na wzgórze, gdzie znajduje się Jego stolica, i wiezie ze sobą jeńców wziętych do niewoli (zob. Ps 68,2-3). Zwycięski wódz odbierał daninę i hołd (dary) od pokonanych wrogów, ale Paweł zmienia ten obraz, gdyż wywyższonego Chrystusa *obdarza darami* zgodnie z szerszym kontekstem tego psalmu (zob. Ps 68,36).

Jeśli porażymy za porządkiem Ps 68,19, wstąpienie — wniebowstąpienie Chrystusa (zob. Ef 1,21-23) — następuje najpierw, a potem następuje zstąpienie, gdy wywyższonego Jezusa rozdaje dary i napełnia wszystkich. W ten sposób Paweł przedstawia zstąpienie Ducha Świętego w dniu Pięćdziesiątnicy (zob. 2. rozdział *Dziejów Apostolskich*). Taka interpretacja zostaje potwierdzona w Ef 4,11-12, gdzie apostoł przedstawia *dary* udzielane przez wywyższonego Jezusa jako dary Ducha Świętego.

„Chrystus wstąpił na wysokość, prowadząc jeńców, i obdarzył ludzi darami. Po wniebowstąpieniu Chrystusa Duch Święty zstąpił, zgodnie z obietnicą, jak potężny wiatr, napełniając całe miejsce, w którym zebrani byli uczniowie. A jaki był tego rezultat? Tysiące ludzi nawróciło się jednego dnia”²⁵.

Bez względu na to jakie głębokie znaczenie mają te rozważane wersety z Listu do Efezjan, jaką pociechę możemy czerpać z tego, jak ukazują one dokonania Chrystusa dla nas w przeszłości i w przyszłości, zwłaszcza gdy „sam wszystko we wszystkim wypełnia” (Ef 1,23)?

²⁵ Ellen G. White, *Weźmiecie moc. Osoba, obecność i dzieło Ducha Świętego*, Warszawa 2003, s. 158.

Na podstawie Ps 68,19 Paweł opisał zmartwychwstałego, wywyższonego i zwycięskiego Jezusa jako rozdającego z nieba dary swojemu ludowi. Jakich darów udziela wywyższony Jezus i w jakim celu to czyni? (Zob. Ef 4,11-13).

Paweł wskazuje cztery grupy ludzi *obdarzonych* przez wywyższonego Jezusa darami przeznaczonymi dla Jego Kościoła: (1) apostołowie, (2) prorocy, (3) ewangelisci, (4) pasterze i nauczyciele (w tym przypadku budowa greckiego wyrażenia sugeruje, że jest to jedna grupa). Chrystus udziela darów w celu wykonania ważnego dzieła: „Aby przygotować świętych do dzieła posługiwania, do budowania ciała Chrystusowego, aż dojdziemy wszyscy do jedności wiary i poznania Syna Bożego, do męskiej doskonałości, i dorośniemy do wymiarów pełni Chrystusowej” (Ef 4,12-13).

Ta ostatnia myśl miała szczególne znaczenie dla pierwszych adwentystów, którzy zastanawiali się nad duchowym darem udzielonym Ellen G. White: Czy *Biblia* uzasadnia funkcjonowanie daru prorokowania w Kościele wyłącznie w czasach apostołskich, czy też dar ten ma funkcjonować aż do powtórnego przyjścia Chrystusa? Pierwsi adwentyści znajdowali odpowiedź na to pytanie w Ef 4,13 i uzupełniali ją porównaniem do kapitana statku, który stosuje się do podanych instrukcji, wytyczając jego kurs. W pobliżu portu czeka pilot, którego zadaniem jest wprowadzić statek do przystani. Stosując się do wcześniej podanych instrukcji, kapitan wpuszcza pilota na pokład i prowadzi statek stosownie do jego poleceń. „Kto postępuje zgodnie z instrukcjami? Czy ten, kto odrzuca pilota, czy ten, kto go przyjmuje zgodnie z instrukcjami? Sami osądźcie”²⁶.

Powinniśmy być ostrożni, gdy identyfikujemy *pasterzy* (czy *pastorów*), *nauczycieli* i *ewangelistów*, jako że postrzegamy te funkcje w kontekście naszych czasów. O ile nam wiadomo, w czasach Pawła byli to szeregowi wyznawcy, którzy służyli w zborach domowych w Efezie (por. 1 P 2,9; Dz 2,46; 12,12).

„Cóż jeszcze należało uczynić mojej winnicy, czego ja jej nie uczyniłem?” (Iz 5,4). Pomyśl o tym wersecie w kontekście tego, co Bóg powierzył nam dzięki służbie Ellen G. White. Jak werset ten odnosi się do tego dziedzictwa?

²⁶ Uriah Smith, *Do We Discard the Bible by Endorsing the Visions?*, w: *Review and Herald*, 13.1.1863, s. 52.

Jakie niebezpieczeństwo zagraża dojrzewaniu Kościoła w Chrystusie? (Zob. Ef 4,14).

Paweł miał do czynienia ze środowiskiem, które nie różniło się znacząco od naszego. Wierzącym groziły niebezpieczeństwa takie jak *wiatry nauki* i *oszustwa ludzkie* (zob. Ef 4,14). Paweł posłużył się trzema zestawami obrazów, by opisać niebezpieczeństwo fałszywej teologii: (1) niedojrzałość — *abyśmy już nie byli dziećmi*, (2) wzburzone morze — *miotani i unoszeni lada wiatrem nauki*, (3) *prowadzenie do błędu* przez oszustów, którzy, niczym zawodowi szulerzy, posługują się sprytnymi sztuczkami. Paweł używa w sensie przenośnym greckiego słowa *kybeia* (*gra w kości*) jako synonimu *oszustwa*.

Paweł uważa, że tworzące się podziały są istotną oznaką błędu. To, co odżywia ciało i pomaga mu zachować jedność, jest dobre, podczas gdy to, co je osłabia i dzieli, jest złe. Odwracając się od wprowadzających takie poglądy ku wypróbowanym i zaufanym nauczycielom (zob. Ef 4,11), wierzący zmierzają ku prawdziwej chrześcijańskiej dojrzałości i odgrywają ważną rolę w funkcjonowaniu ciała Chrystusowego (zob. Ef 4,12-13; por. Ef 4,15-16).

W jaki sposób zdrowy Kościół funkcjonuje, podobnie jak zdrowy organizm? (Zob. Ef 4,15-16).

W Ef 4,1-16 Paweł broni jedności Kościoła i wzywa swoich adresatów, by aktywnie działali na rzecz jedności. Choć jedność jest teologicznym pewnikiem (zob. Ef 4,4-6), to jednak w praktyce wymaga ciężkiej pracy (zob. Ef 4,3). Jednym ze sposobów umacniania jedności jest aktywne pełnienie funkcji części ciała Chrystusowego (zob. Ef 4,7-16). Każdy z nas jest częścią ciała (Kościół) i powinien przyczyniać się do jego zdrowia i rozwoju (zob. Ef 4,7,16). Wszyscy powinniśmy też korzystać z dzieła apostołów, proroków, ewangelistów i pasterów-nauczycieli (zob. Ef 4,11). Oni wszyscy, niczym więzadła, ścięgna i stawy (zob. Ef 4,16), pełnią jednoczącą funkcję, pomagając nam wzrastać razem w Chrystusa, który jest Głową ciała (zob. Ef 4,13,15).

Jakie wiatry nauki wieją dzisiaj w naszym Kościele i jak możemy się im oprzeć? Przedstaw swoją odpowiedź podczas wspólnego studium biblijnego.

DO DALSZEGO STUDIUM

Dwa poniższe komentarze pomogą nam poszerzyć nasze studium związane z Ef 4,7-10.

1. *Przekład Ef 4,9*. Niektóre przekłady Biblii sugerują, że przed *wstąpieniem* następuje *zstąpienie* (BW: „wpierw zstąpił”). Inne przekłady są bliższe greckiemu oryginałowi i pozostawiają kolejność wstąpienia i zstąpienia otwartą (na przykład BT: „Słowo zaś »wstąpił« cóż oznacza, jeśli nie to, że również zstąpił...?”), co jest zbieżne z poglądem wyrażonym we wtorkowej części lekcji, iż należy stosować porządek narracji zgodny z Ps 68,19, według którego *wstąpienie* Chrystusa do nieba nastąpiło najpierw, poprzedzając *zstąpienie* Ducha Świętego.

2. *Powiódł za sobą jeńców*. Cytując Ps 68,19 z greckiego przekładu *Starego Testamentu* zwanego *Septuagintą*, Paweł w Ef 4,8 posłużył się wyrażeniem, które dosłownie można przetłumaczyć jako „niewolę pojmał w niewolę” (WP), a które jest powszechnie rozumiane jako: *wziął jako więźniów grupę jeńców*. Adwentyści dnia siódmego rozumieją to wyrażenie jako odnoszące się do zabrania przez Chrystusa do nieba podczas Jego wniebowstąpienia tych ludzi, którzy mieli udział w szczególnym zmartwychwstaniu, jakie nastąpiło wraz ze zmartwychwstaniem Jezusa (zob. Mt 27,51-53). Ludzie ci byli *pierwszym snopem*, czyli pierwocinami odkupionych przedstawionymi Ojcu po powrocie Chrystusa na niebiański dwór²⁷. Ewentualnie, za Kol 2,15, fragment tego listu można rozumieć jako obraz Chrystusa triumfującego nad wrogami — szatanem i zbuntowanymi aniołami — przedstawionymi jako pokonani jeńcy.

PYTANIA DO DYSKUSJI

1. Porównaj listę *darów duchowych* w Ef 4,11 z podobnymi zestawieniami w 1 Kor 12,4-11.27-30; Rz 12,4-8; 1 P 4,10-11. Jakie zauważasz podobieństwa i różnice?

2. Podczas wspólnego studium biblijnego omówcie niektóre *wiatry nauki* wiejące obecnie w naszym Kościele. Zwróćcie uwagę na to, że Paweł mówi, iż nie powinniśmy im ulegać. W jaki sposób możemy chronić siebie i innych przed szkodami, jakie te wiatry mogą wyrządzić?

3. W *Liście do Efezjan* Paweł podkreśla znaczenie *jedności*. Czy mamy dążyć do jedności za wszelką cenę? Kiedy dążenie do jedności może być szkodliwe? Omówcie tę kwestię podczas wspólnego studium biblijnego.

²⁷ Zob. *The Seventh-day Adventist Bible Commentary*, t. 6, Hagerstown 1980, s. 1022; zob. Ellen G. White, *Życie Jezusa*, wyd. 16, Warszawa 2018, s. 614-615; por. tamże, s. 578-579.